

9 februari 2017

ACV Defensie – Memorandum pensioenen

Op 12 december 2016 waren de representatieve vakorganisaties uitgenodigd voor een werkvergadering over de pensioenmaatregelen op het kabinet pensioenen samen met een afvaardiging van het kabinet Defensie.

Tijdens deze vergadering werd afgesproken dat elke vakorganisatie zijn standpunten inzake de pensioenhervorming en het aspect overgangsmaatregelen zou overmaken in de maand januari 2017 onder de vorm van een memorandum.

Op 27 januari 2017 verstuurde het gemeenschappelijk vakbondsfront gezamenlijk hun 4 memoranda over de pensioenhervorming naar enerzijds de minister van Defensie, Steven Vandeput en anderzijds naar de minister van Pensioenen, Daniel Bacquelaire. Tevens vroegen we aan beide ministers om ons te ontvangen zodanig dat we onze memoranda kunnen toelichten.

Memorandum

Pensioenleeftijd militairen

Zware beroepen

PENSIOEN MILITAIREN

In het weekend van 15 op 16 oktober werd de principebeslissing die de ministerraad had genomen in het kader van het begrotingsconclaaf bekendgemaakt.

De ministerraad heeft de principebeslissing genomen om het pensioen voor de militairen aan te passen en die te laten convergeren naar het algemeen pensioen systeem maar ook ter zelfde tijd verder te gaan met de uitwerking van maatregelen voor de functies die genieten van een erkenning als zwaar beroep.

PENSIOENEVOLUTIE - BEDENKINGEN

ALGEMENE REGELING

In 2015 besliste de regering Michel de wettelijke pensioenleeftijd te verhogen. Het doel is mensen langer aan het werk houden.

De wettelijke pensioenleeftijd is **65 jaar**. Die blijft gelden voor pensioenen die uiterlijk op 1 januari 2025 ingaan.

De wettelijke pensioenleeftijd verhoogt naar **66 jaar** voor de pensioenen die ten vroegste op 1 februari 2025 ingaan en uiterlijk op 1 januari 2030. Zij verhoogt verder naar **67 jaar** voor de pensioenen die ten vroegste op 1 februari 2030 ingaan.

De wettelijke pensioenleeftijd geldt ongeacht de loopbaan van de werknemer. Dat principe wijzigt niet. Wel streeft de regering er met de doorgevoerde leeftijdsverhogingen naar dat werknemers langer aan de slag blijven en hun effectieve loopbaanduur verlengen tot 45 jaar.

Startdatum wettelijk pensioen	Minimumleeftijd
Tot 1 jan 2025	65 jaar
Vanaf 1 jan 2025 tot 1 jan 2030	66 jaar
Vanaf 1 jan 2030	67 jaar

De leeftijdsgrens om te genieten van het wettelijk pensioen wordt hierdoor 2 maal met 1 jaar verhoogd.

MILITAIR PENSGIOEN

Op 1 januari 2009 werd al een grote wijziging doorgevoerd aan de militaire pensioenen. De wettelijke pensioenleeftijden voor de leeftijd van 56 jaar gingen al evolueren naar 56 jaar. Hiervoor werden overgangsmaatregelen gecreëerd die op de dag van vandaag nog lopende zijn.

De huidige pensioenleeftijden van de militairen zijn:

Luitenant Generaal	61 jaar
Generaal Majoor	59 jaar
Officieren	56 jaar
Militairen beneden de rang van Officier	56 jaar

Vandaag de dag kan een grote meerderheid van de militairen dus genieten van een pensioen op leeftijdsgrens (wettelijk pensioen) op de leeftijd van 56 jaar.

Door de principebeslissing van de ministerraad van 15 oktober 2016 wordt deze ambtshave pensionering op 1 januari 2018 gelijk geschakeld aan de algemene pensioenregeling, zijnde 65 jaar. De optrekking van de wettelijke pensioenleeftijd voor militairen tot 65 jaar betekent een verhoging met 9 jaar. In 2025 en in 2030 komen er, zoals voorzien in de algemene regeling, telkens nogmaals één jaar bij. Uiteindelijk betekent dit een verhoging van 11 jaar op de huidige militaire wettelijke pensioenleeftijd.

Uittreksel uit:

EEN STERK EN BETROUWBAAR SOCIAAL CONTRACT

Voorstellen van de Commissie Pensioenhervorming 2020-2040 voor een structurele hervorming van de pensioenstelsels

Indien de discussie over de bijzondere lagere leeftijdsgrenzen wordt gevoerd, zou deze moeten worden opengetrokken tot alle veiligheidskorpsen, met inbegrip van de brandweer, omdat de voorgaande overwegingen evenzeer opgaan voor deze beroepsgroep. **Tot slot nopen de legitieme verwachtingen die bij deze speciale korpsen leven, dat voor het verhogen van de afwijkende leeftijdsgrenzen een zeer lange overgangperiode wordt ingebouwd.**

De academische Commissie Pensioenhervorming 2020-2040 schrijft in het rapport “Voorstellen van de Commissie Pensioenhervorming 2020-2040 voor een structurele hervorming van de pensioenstelsels”:

- ✓ Het zeer geleidelijk optrekken van de vigerende lagere pensioenleeftijdsgrenzen veronderstelt de ontwikkeling van een pragmatische en uitvoerbare visie op het loopbaaneinde via mobiliteit, waardoor deze categorieën van ambtenaren in een andere functie langer in het arbeidsproces kunnen worden behouden.
- ✓ Tot slot nopen de legitieme verwachtingen die bij deze speciale korpsen leven, dat voor het verhogen van de afwijkende leeftijdsgrenzen een zeer lange overgangperiode wordt ingebouwd

De beslissing van de ministerraad druist in tegen beide voorstellen van de Commissie Pensioenhervorming:

Eenzijds wordt de leeftijdsgrens van de militairen brutaal opgetrokken van 56 jaar vandaag naar 65 jaar in 2018.

Anderzijds zien we een bruske overgang waarbij de militairen geboren in 1968 (in 2017, 49 jaar oud) en die vandaag de dag 7 jaar van hun wettelijk pensioen zijn verwijderd al volledig in regime van de nieuwe pensioenmaatregelen belanden.

Daarenboven brengt deze bruske overgang een onbetaalbare meerkost mee voor Defensie.

ACV Openbare Diensten eist:

- ✓ veel minder strakke overgangsmatregelen in tijd en bijgevolg een ander overgangstraject.
- ✓ Dat de loopbaanvoorwaarden om van een vervroegd pensioen te kunnen genieten, die in de huidige pensioenregeling van de militairen niet bestaat, niet in aanmerking worden genomen tijdens de overgangsmatregelen die worden voorzien.

MAATSCHAPPELIJKE EVOLUTIE - SPECIFICITEIT VAN HET MILITAIR BEROEP

Aangezien iedereen in de toekomst langer zal moeten blijven werken zouden we de maatschappelijke pensioenevolutie, zijnde een verhoging met 1 jaar in 2025 en een tweede verhoging met 1 jaar in 2030, logischer wijze kunnen volgen.

De regering besliste echter anders en heeft hierbij geen rekening gehouden met de specifieke omstandigheden van het militaire beroep. Deze omstandigheden rechtvaardigen juist een vroegere pensioenleeftijd.

Deze specificiteit kenmerkt zich door:

- ✓ De zeer moeilijke werkomstandigheden waar militairen moeten in werken
- ✓ De uitzonderlijk hoge flexibiliteit die van de militair wordt verwacht.
- ✓ Een beperking op bepaalde burgerrechten
- ✓ De doorgedreven verplichtingen waaraan de militair moet voldoen
- ✓ Bepaalde wetgevingen die voor militairen niet van toepassing zijn.

De invulling van deze thema's worden verder in het memorandum besproken.

PENSIOEN - ZWARE BEROEPEN

Het Nationaal Pensioencomité heeft eind 2016 de criteria vastgelegd voor de erkenning van bepaalde beroepen als zijnde een "Zwaar beroep".

Deze vier criteria zijn:

- Belastende arbeidsomstandigheden
Dit criteria heeft het over fysiek zwaar werk, agressieve of risicovolle werkomgeving, arbeidssituatie met repetitief karakter, ...)
- Belastende werkorganisatie
Dit criteria handelt over nachtarbeid, werk in wisselende ploegen, werk in ononderbroken diensten, oproepbare werknemers, mobile werknemers, ...)
- Verhoogde veiligheidsrisico's
Dit criteria omvat de confrontatie met veiligheidssituaties, de mogelijke incidenten die zware gevolgen meebrengen op de integriteit van andere personen, een verhoogd risico op arbeidsongevallen, ...)
- Emotionele werkbelasting
Dit criteria belicht de contacten met niet collega's, de confrontatie met traumatische ervaring of verantwoordelijkheid voor anderen, geconfronteerd worden met agressie, een verhoogd risico op burn-out, ...)

Bij de uitoefening van het militaire beroep wordt zo goed als altijd aan deze criteria voldaan.

Voorbeelden:

Militairen verplaatsen zich met een pantservoertuig op de eerste plaats omdat dit enige bescherming biedt voor hun fysieke veiligheid. Daartegenover staat dat deze voertuigen niet ergonomisch zijn gebouwd en dus impact hebben op de gezondheid van de militair. Tijdens deze inzet van meerdere maanden (meestal 4) is er een beperkte vrije tijd, rusttijd, maar waarbij ten gevolge van de veiligheid de militair steeds paraat moet blijven.

Ontmijnen!

Een risicovolle job. Niet enkel omdat de ontmijner niet ziet wat er onder de grond steekt, maar ook omdat dit gebeurt op terrein waar ook de vijand kan aanwezig zijn en je dus ten allen tijde kan beschoten worden. Vandaar ook dat dit gebeurt in een gevechtsuitrusting.

Het zal je maar overkomen, gekwetst geraken op het terrein. En dan kan je enkel hopen op het professionalisme van de militaire medische wereld. Verpleegkundigen en dokters die op terrein moeten werken in dezelfde moeilijke en onveilige omstandigheden.

Ook al lijkt dit een gezellige wandeling in een Afrikaans land, als militair ben je er altijd met een bepaald doel. Als je moet patrouilleren brengt dit steeds risico's mee. Militairen stuurt men nu eenmaal uit naar landen waar conflicten zijn. Je bevindt je in een andere cultuur, met ander gewoonten en je weet nooit wie je voor jou hebt.

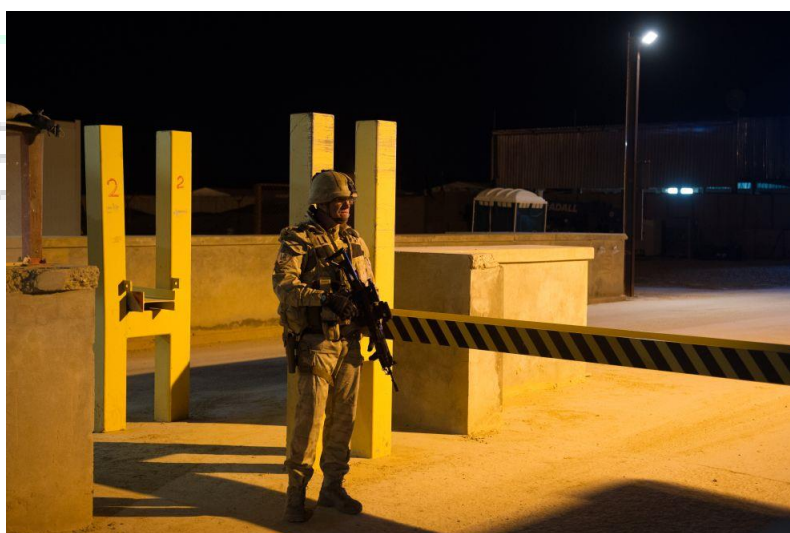
bescherming.

Wacht houden betekent zorgen voor de veiligheid van anderen. Een zeer grote verantwoordelijkheid rust op je schouders. Je moet constant alert zijn en constant kunnen inspelen op elke plotse gebeurtenis. Je kan aangevallen worden, of beschoten worden.

Op deze foto kan de militair nog beschut observeren. Op andere plaatsen lig je op je buik in het gras of tussen de grind, zonder enige klimatologische

Dag en nacht!

De opdracht loopt permanent. De collega's kunnen slechts rustig slapen indien men weet dat één van hen plichtsbewust wakker blijft en de wacht wordt verzekerd. Zorgen voor veiligheid.

Zich beschermen tegen chemische of biologische producten is soms levensnoodzakelijk. Deze uitrusting beperkt u operationele capaciteiten. Het ademen door een gasmasker is moeilijker en mat af. Door het dragen van deze beschermingskledij heb je het al rap veel te warm en ga je zweten.

Gekwetste militairen moeten verzorgen of opereren in een veldhospitaal is een moeilijke onderneming. Je beschikt niet over hetzelfde materiaal als in een hospitaal en toch moet je een gekwetste militair verzorgen en trachten het hem of haar zo comfortabel mogelijk te maken. Uw verpleegpost is hooguit een opblaasbare tent.

Als piloot of als technisch personeel op een luchthaven in vijandig gebied. Ook hier moet je steeds op je hoede zijn. Een vijandelijke aanval is steeds mogelijk.

Als militair bent u regelmatig meerdere maanden weg van huis, weg van vrienden, weg van familie en kinderen.

Hierdoor moet je veel inbinden op uw sociaal leven. Tevens mis je een groot deel van het opgroeien van uw kinderen en staat de partner, echtgeno(o)t(e) dikwijls alleen voor de opvoeding van de kinderen.

Militair op het terrein in uitrusting!-

“Als je een ganse dag in snikheet weer met een volledige uitrusting van 34 kilo rondloopt, heb je pijn aan je gewrichten.

’s Avonds doet eveneens je nek pijn van het gewicht en ongemak van de helm.”

Bekijk eveneens het filmpje van ACV Openbare Diensten / CSC Services Publics over onze bevraging van passanten aan het station van Brussel-Noord

<https://youtu.be/OS72eUuI5nY>

Het beperkt aantal foto's van hierboven geven een beeld dat alle militaire activiteiten onder de vier criteria vallen:

- ✓ Belastende arbeidsomstandigheden
- ✓ Belastende werkorganisatie
- ✓ Verhoogde veiligheidsrisico's
- ✓ Emotionele werkbelasting

MILITAIR ZIJN = 'NET IETS ANDERS!'

Militair zijn is nog net iets anders dan enkel en alleen "een zwaar beroep" zijn. Militairen hebben:

- Bijzondere verplichtingen
- Bijzonder statuut
- Militaire waarden
- Een exclusieve werkomgeving

MILITAIRES HEBBEN BIJZONDERE VERPLICHTINGEN

De militairen hebben de bijzondere verplichting om de operationaliteit te garanderen. Dit houdt in dat ze **op elk moment, in alle omstandigheden inzetbaar** moeten zijn om een regeringsbeslissing uit te voeren. Hiervoor moet elke militair beschikbaar zijn en moet het leger permanent paraat staan om een snelle inzetbaarheid te waarborgen. Defensie heeft een **specifieke verantwoordelijkheid** aan de samenleving. Namelijk op vraag van de samenleving moet Defensie essentiële diensten leveren om de territoriale integriteit van ons grondgebied of van onze bondgenoten te waarborgen, alsook de bevolking beschermen en 's lands belangen behartigen.

Daarvoor moet elke militair de eigenschappen bezitten van bekwaam zijn, in staat zijn en bereid zijn om geweld te gebruiken, maar evenzeer moet hij bestand zijn om lichamelijk en geestelijk geweld te ondergaan.

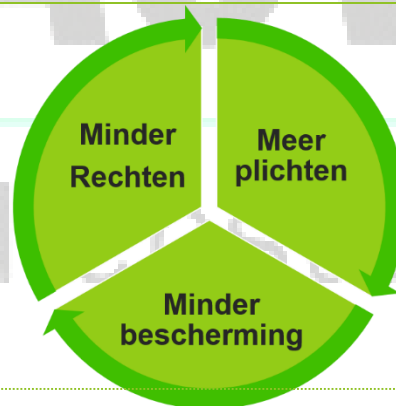
Het statuut van de militair voorziet dat elke militair, waar hij ook is tewerkgesteld of welke functie hij ook bekleedt, op fysiek vlak, op medisch vlak en op evaluatievlak moet voldoen.

Jaarlijks wordt de militair op deze drie vlakken geëvalueerd en het niet slagen kan statutair leiden tot ontslag uit het leger.

MILITAIRES HEBBEN BIJZONDER STATUUT

Dit bijzonder statuut houdt in:

- Minder rechten
- Meer plichten
- Minder bescherming

MINDER RECHTEN

- Beperking van de politieke rechten
- Beperking op de vrije meningsuiting
- Verbod op staken
- Bijzonder strafrecht (militair strafwetboek)

MEER PLICHTEN

➤ **Permanente beschikbaarheid en inzetbaarheid**

365 dagen per jaar, 24 uur op 24 uur kan een militair opgeroepen worden.

Deze permanente beschikbaarheid vertaalt zich zelfs in het verlofreglement waarbij sommige militairen tijdens hun grote verlofperiode moeten garanderen om binnen de 5 werkdagen na een oproep terug in de eenheid aanwezig te zijn.

Zowel bij een nazicht van de uitgevoerde dienstprestaties van verschillende eenheden, alsook bij de uitgevoerde dienstprestaties over verschillende jaren, blijkt dat de gemiddelde militair systematisch veel meer presteert dan de voorziene jaarnorm. Daarenboven concluderen we dat de forfaitaire betaling van deze prestaties ervoor zorgt dat vele onbetaalde uren worden gepresteerd. [Zie ook onze brochure “inzetbaarheid, belasting en verloning van de militairen” <http://www.acvdefensie.be/docleden/nieuwsbrieven/2016-nieuwsbrieven/201609-Brochure-Inzetbaarheid-belasting-en-verloning-van-de-militairen.pdf>]

➤ **Aanwezigheidsplicht**

Militairen worden na een periode ongerechtvaardigd afwezig te blijven op de dienst, als deserteur beschouwd. Desertie is volgens het militair strafwetboek een strafrechtelijke inbreuk.

➤ **Gehoorzaamheidsplicht**

In defensie geeft de meerdere aan zijn ondergeschikten bevelen om de opdracht uit te voeren. Het weigeren van een bevel is insubordinatie dat volgens militair strafwetboek een strafrechtelijke inbreuk is.

➤ **Opdrachten uitvoeren op gevaar van eigen leven**

Daarenboven moeten militairen zelfs bevelen opvolgen, ook al is het risico groot om te sneuvelen.

MINDER BESCHERMING

➤ **Geen arbeidstijdregeling**

In de wet van 14 december tot vaststelling van sommige aspecten van de arbeidstijd in de openbare sector is wat betreft de organisatie van de arbeidstijd in de openbare sector, de hoofdstukken III (arbeidstijd en rusttijden) en IV (nachtarbeid) niet van toepassing op militairen.

De Wet van 14 december 2000, Art. 4 stelt wel:

...“De Koning stelt, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, minimumvoorschriften op het vlak van veiligheid en gezondheid inzake organisatie van de arbeidstijd en bijzondere bepalingen inzake nachtarbeid vast die aangepast zijn aan de specifieke opdrachten die deze werknemers moeten vervullen en waarborgt hun daarbij niettemin een beschermingsniveau dat gelijkwaardig is aan dat van de andere werknemers die door deze wet beoogd worden. ...

Toch moeten we vaststellen dat er geen koninklijk besluit bestaat die een gelijkwaardig beschermingsniveau voorziet voor wat betreft de arbeids- en rusttijd alsook de nachtarbeid van militairen.

➤ **Niet voldoen aan welzijnswet**

De specifieke omstandigheden en opdrachten van Defensie zorgen dat de welzijnswet niet kan worden gevolgd.

➤ **Geen beperking op aantal dagen inzetbaarheid**

Doordat een militair permanent beschikbaar is voor de uitvoering van de opdrachten is het aantal dagen per jaar waarop een militair ingezet kan worden afhankelijk van het aantal opdrachten en het benodigde personeel (in zijn specialiteit) voor het uitvoeren van deze opdrachten. Defensie zet zijn personeel in volgens de noden zonder een beschermingsmaatregel (zoals een maximaal aantal inzetbare dagen per jaar) te voorzien voor de individuele militair.

De individuele operationele belasting is hierdoor zeer groot, zowel voor de militair als voor zijn familie die het zonder de militair moet stellen.

➤ **Geen arbeidsplaats (standplaats) bescherming**

Ambtenaren hebben een bescherming van de arbeidsplaats (standplaats). Militairen daarentegen worden verplicht om de 3 à 5 jaar een andere functie op te nemen. Deze aanduiding voor een nieuwe eenheid of functie gaat regelmatig gepaard met een fysieke verplaatsing van de standplaats. Als voorbeeld kan een onderofficier, tewerkgesteld en wonende in Kleine-Brogel aangeduid worden voor het vervullen van een staffunctie gedurende drie jaar in het hoofdkwartier te Evere. Deze aanduiding is ambtshalve en brengt heel wat organisatieproblemen en kosten mee voor de militair.

Ondanks zijn staffunctie moet de militair wel permanent “geschikt blijven als militair” en kan hij nog steeds ten allen tijde ingezet worden voor een binnenlandse of buitenlandse operatie.

MILITAIREN HEBBEN MILITAIRE WAARDEN

De waarden van Defensie geven een beeld waaraan een ‘militair’ moet voldoen bij de uitoefening van zijn functie en de uitvoering van zijn opdracht. Deze waarden vormen een leidraad tijdens de militaire loopbaan.

Een militair is een **loyaal** en **integer** persoon met een sterk **eergevoel**. Hij behandelt zijn collega's met **respect**, heeft respect voor de maatschappij en haar instellingen. Hij is **moedig** en beschikt over het nodige **plichtsbesef**. Voor een (operationele) opdracht **zet hij** zich, samen met zijn team, ten volle in om die tot een goed einde te brengen.

Deze waarden van Defensie geven weer hoe een militair zich moet gedragen.

Fysieke moed betekent dat je weet dat je uw lichaam schaadt en dat je toch doorgaat:

Voorbeelden:

- door het dragen van een rugzak van 34 kg + helm
- door doornat plat op de buik de omgeving te verkennen
- door het hebben van pijnlijke gewrichten van de kou tijdens een oefening of een opdracht
- door doodmoe maar plichtsbewust de wacht te verzekeren
- door gepakt en gezakt in een snikhete omgeving te moeten werken.
- ...

EEN EXCLUSIEVE WERKOMGEVING

Deze werkomgeving kan bekeken worden op twee niveau's:

- Op het grondgebied
- Buiten het grondgebied, tijdens inzet of in gevechtssituaties

---

OP HET GRONDGEBIED

- ✓ Elke militair heeft de verplichting om zijn/haar sportieve, karakteriële en medische hoedanigheden in stand te houden en te verbeteren.
- ✓ Elke militair heeft permanent de verplichting om instructieprogramma's, schietoefeningen, militaire opleidingen te volgen in reële omstandigheden om te kunnen worden ingezet in alle omstandigheden. Deze permanente opleiding en vorming bewaakt en garandeert de operationaliteit van de militairen.
- ✓ Elke militair is verplicht zich te onderwerpen aan een mutatiebeleid van de organisatie om aan de noden van de organisatie en de maatschappij te voldoen. Deze mutatieverplichting heeft erg zware gevolgen op zowel sociaal, financieel alsook op familiaal vlak.
- ✓ Elke militair werkt zonder zijn toekomst te kennen. Hij/zij kan ten allen tijde ingezet worden voor beveiligings- of gevechtsoopdrachten.
- ✓ Tevens is elke militair verplicht om zijn land moedig en eervol te dienen, beseffende dat hij zijn leven op het spel zet.

BUITEN HET GRONDGEBIED, TIJDENS INZET OF IN GEVECHTSSITUATIES

Elke militair kan op een bepaald moment oog in oog komen te staan met een vijand, die enkel als doel heeft van hem/haar te vernietigen.

Hij/zij wordt verplicht om te dienen:

- In no-go zones waar extreem geweld gebruikt wordt.
- terwijl hij met de dood bedreigd wordt door een de vijand
- In omstandigheden waarin een aanzet tot beschermende maatregelen per definitie niet mogelijk is.

Het is maar op deze manier dat Defensie haar specifieke verantwoordelijkheid, met name de veiligheid van het land en bovenal die van onze medeburgers kan garanderen.

openbare diensten

PENSIOENEN - MAATSCHAPPELIJKE EVOLUTIE

SPECIFIEK PENSIOENSYSTEEM VOOR MILITAIREN

Tot op de dag van vandaag hebben de militairen een specifiek pensioenstelsel waarbij de meerderheid van de militairen gepensioneerd wordt bij het bereiken van de leeftijd van 56 jaar. Voor een grote meerderheid van hen betekent dit ook al een effectieve loopbaan van 37,5 jaar.

Voor de militair betekende dit specifiek systeem een tegemoetkoming en een compensatie voor de jarenlange ontbering, ontoereikende verloning, gemis aan familie gedurende grote periodes, ...

Het maatschappelijk debat die voorziet in een verhoging van de pensioenleeftijd met 1 jaar in 2025 en nogmaals met 1 jaar in 2030, zou aanvaardbaar zijn voor de militair.

Aanvaardbare pensioenevolutie	Minimumleeftijd
Tot 1 jan 2025	56 jaar
Vanaf 1 jan 2025	57 jaar
Vanaf 1 jan 2030	58 jaar

Uittreksel uit:

ZWARE BEROEPEN, DEELTIJDS PENSIOEN EN EERLIJKE FLEXIBILITEIT
IN HET PENSIOENSYSTEEM
Aanvullend advies van de Commissie Pensioenhervorming 2020-2040

Indien men ook een criterium 'veiligheidsrisico' in aanmerking wil nemen, is het ook niet moeilijk om jobs met zware veiligheidsrisico's te identificeren (van politie tot gewapend geldtransport). Los van het veiligheidsrisico voor de betrokken werknemer of ambtenaar, kan er ook een veiligheidsargument zijn waarom bepaalde mensen op een bepaalde leeftijd op pensioen *moeten* gaan (zoals het geval is in het leger). We bespreken de veiligheidsproblematiek niet in dit rapport.

PENSIOENEN - ZWARE BEROEPEN

Indien het specifiek pensioensysteem voor militairen moet geïmplementeerd worden in het nieuwe pensioensysteem via de zware beroepen, ook dan moet elke militair op een aanvaardbare leeftijd Defensie kunnen verlaten.

Hiervoor rekenen we enerzijds op een **maximale factor toegekend** binnen het kader van de zware beroepen. **Alle militairen** voldoen zoals eerder aangewezen aan **de 4 criteria** “Zware beroepen” en hebben **daarenboven nog bijkomende zware lasten** te dragen, die geen enkel ander beroep in België kent.

Het is voor ACV Openbare Diensten evident **dat elk dienstjaar** als militair erkend wordt als ‘zwaar beroep’. De gevolgen van de ontbering, zelfs voor militairen die slechts enkele jaren bij Defensie hebben gewerkt, komen tot uiting op latere leeftijd.

ACV Openbare Diensten eist in het kader van de zware beroepen om voor deze extra belasting (uniek voor Defensie) een bonificatie¹ toe te kennen die impact heeft op zowel de leeftijd om een pensioen op aanvraag te bekomen, op het bereiken van de loopbaanvoorwaarden, alsook op de jaren die in aanmerking worden genomen voor de berekening van het pensioen.

Bovenop de verlaagde pensioen op aanvraag leeftijd (door toekenning van een factor “Zware beroepen” **en een bonificatie¹ om de extra belasting te valoriseren**) zal Defensie eveneens voor een interne uitstapmaatregel (een soort disponibiliteit als compensatie van de vele niet vergoede uren tijdens de loopbaan) moeten zorgen zodanig dat de datum waarop de militair effectief thuis is bij zijn familie, teruggebracht wordt naar 56 jaar tot 2025, 57 jaar vanaf 2025 en 58 jaar vanaf 2030.

In de toekomst zal het aantal militairen die van deze maatregelen gebruik kunnen maken sterk dalen vanwege dat de overgrote meerderheid van militairen zich zal bevinden in het statuut “beperkte duur”. Dit statuut voorziet in een maximale loopbaan bij Defensie van 8 jaar. Hierdoor zal nog maar een klein aantal militairen effectief als militair gepensioneerd worden.

[¹Opmerking: in het verstuurd memorandum doet ACV Defensie een concreet voorstel om deze extra belasting te valoriseren.]

MILITAIR ZIJN ≠ AMBTENAAR ZIJN

Militairen zijn geen gewone ambtenaren!

Toch stellen we vast dat de overheid het militair pensioen gaat aanpassen en laat convergeren naar het algemeen pensioenstelsel van de openbare sector.

Als de overheid de pensioenrechten uit het militair statuut wil herbekijken en gelijkstellen met de andere ambtenaren, dan is het niet meer dan normaal dat ook andere rechten van de militair worden herzien:

- **Gelijke rechten** voor alle burgers
    - ✓ Militairen moeten dezelfde politieke rechten krijgen als andere burgers
    - ✓ Ook stakingsrecht is een elementair arbeidsrecht (Andere veiligheidsdiensten zoals politie genieten wel al van dit recht)
    - ✓ Totaal recht op vrije meningsuiting
    - ✓ Geen eigen strafrecht (afschaffing van het militair strafrecht)
  - **Herzien van de weddenbarema** waarvan de maxima dateren van 1994
    - ✓ In de private sector wordt jaarlijks onderhandeld over de weddenverhogingen bovenop de indexatie waardoor de lonen stijgen. Sinds 1994 werden de maximumlonen van Defensie niet meer herzien. Hierdoor is de koopkracht van de militair gezakt ten opzichte van de werknemers in de private sector.
    - ✓ Langer werken, moet ook gepaard gaan met bijkomende biënnales.
  - **Herzien van het verlonings- en vergoedingssysteem** → werken aan een marktconforme en correcte verloning van de bijkomende prestaties.
    - ✓ Het huidige systeem is gebaseerd op forfaitaire toekenningen.
    - ✓ 5/1850 sten van de wedde worden toegekend in bepaalde deelstanden voor prestaties van 24 uur. Dit wil zeggen dat van de 24 uur, er in het kader van de 38 urenweek er 7 uur en 36 minuten per werkdag moeten gewerkt worden daarbovenop nogmaals 5 uren worden vergoed aan een bijna normaal uurloon (zonder verhoging voor overuren, nachturen, ...). In de totaliteit worden dus slechts 12 uur en 36 minuten van de 24 uur betaald. In het weekend wordt de militair nog meer uitgebuit, want dan worden in de deelstand operationele inzet slechts 5 uur van de 24 uur vergoed.
- Dit is uitbuiting van het personeel en moet dringend herzien worden.
- ✓ Ook de weekendtoelagen van 50 euro per weekend- en feestdag is forfaitair bepaald en onafhankelijk of je 1 uur of 24 uur dient te presteren.
- **Herzien van de loopbaanmogelijkheden**
  - ✓ Door het optrekken van de leeftijdsgrens van de militairen worden de bevorderingskansen, de doorgroeimogelijkheden, ... van de militairen die nog niet aan het einde van hun loopbaan zijn gekomen, gehypothekeerd.
- **Standplaatsvastheid** voor militairen
  - ✓ De mutatiepolitiek binnen Defensie voorziet in regelmatige functiewijzigingen die veelal gepaard gaan met wijziging van standplaats. Deze mutaties worden opgelegd door de militaire overheid, zonder of met weinig inspraak van de individuele militair. Hierbij neemt de overheid kortstondig (drie maanden) de extra onkosten die dit meebrengt voor de individuele militair op zich. Na die korte periode vallen deze extra onkosten ten laste van de individuele militair. Daarenboven brengt een mutatie naar een andere standplaats nog vele andere ongemakken met zich mee: Vroeg opstaan, verre verplaatsingen, organisatie van het gezin ivm wegbrengen kinderen, ...)

- ✓ In de huidige mutatiepolitiek is er geen enkele beperking in afstand tussen de woonplaats en de nieuwe eenheid voorzien.
- **Correcte toepassing van de welzijnswetgeving**
  - ✓ In buitenlandse operaties is het correct toepassen van de welzijnswet dikwijls moeilijk.
  - ✓ Maar eveneens stellen we vast dat zelfs bij operaties in het binnenland (Virgian Guardian) de huisvesting van de militairen absoluut niet voldoet aan de richtlijnen voorzien in de welzijnswet.
- **Arbeidstijdbescherming** door het uitwerken van een Koninklijk besluit ter uitvoering van de wet van 14 december 2000, artikel 4.
  - ✓ Om verdere uitbuiting van militairen te vermijden moet er dringend een arbeidstijdbescherming waarin een absoluut maximaal aantal uren per trimester of semester worden vastgelegd.
  - ✓ Daarenboven moet de werk- en rusttijden duidelijk worden bepaald, ook in moeilijke situaties.
  - ✓ Eveneens dienen richtlijnen rond nachtarbeid en tijdscompensatie worden beschreven.
- ... enz.

WERKBAAR WERK ?

Uittreksel uit:

EEN STERK EN BETROUWBAAR SOCIAAL CONTRACT
 Voorstellen van de Commissie Pensioenhervorming 2020-2040 voor een structurele
 hervorming van de pensioenstelsels

Een andere kwestie die onder de noemer van de toegang tot het pensioenrecht schuilgaat, betreft de *bijzondere leeftijdsgrenzen*. Aan de afwijkende hogere leeftijdsgrenzen wordt evident niet geraakt aangezien deze volledig sporen met de noodzaak om langer te werken. Anders is het wat betreft de lagere leeftijdsgrenzen die van toepassing zijn op het leger, de politie en het rijdend personeel van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen. Het is moeilijk verdedigbaar om deze bijzondere leeftijdsgrenzen zo maar onverkort te behouden.

Tegelijk moet men zich ervan bewust zijn dat bepaalde functies onmogelijk tot het bereiken van de 'normale' pensioenleeftijd kunnen worden uitgeoefend, gegeven de fysieke en/of psychische paraatheid die van deze categorieën ambtenaren mag worden verwacht. Bijgevolg volstaat het niet om enkel in te grijpen in de pensioenwetgeving, maar moet werk worden gemaakt van een aangepast loopbaanbeleid.

Het zeer geleidelijk optrekken van de vigerende lagere pensioenleeftijdsgrenzen veronderstelt de ontwikkeling van een pragmatische en uitvoerbare visie op het loopbaaneinde via mobiliteit, waardoor deze categorieën van ambtenaren in een andere functie langer in het arbeidsproces kunnen worden behouden.

STRATEGISCHE VISIE VAN DEFENSIE

SCHRAPPEN VAN 5.000 MILITAIRE FUNCTIES

Outsourcing van niet militaire specifieke functies:

- Territoriaal gebonden taken (Territorial Support Service (TTS))
- Witte vloot
- Onderhoud en technico-logistieke ondersteuning van wapensystemen
- Organisatie van het huidige patrimonium aan kampen
- Stockage en distributie van materieel, kledij en uitrusting

Het zijn juist deze niet specifiek militaire functies die als functies “Werkbaar werk” zouden kunnen beschouwd worden.

EXTERNE MOBILITEIT

- Naar de Federale Overheid
Ook de Federale Overheid is verder aan het afslanken en staat niet te wachten op een instroom van enkele honderden militairen.
Mooi in theorie, maar zal waarschijnlijk een lege doos blijven in de praktijk
- Naar het veiligheidskorps van de Federale Politie (enkel voor niveau D)
Dit project heeft wel wat slaagkansen maar wordt vooral gezien als opvangnet voor militairen in het statuut “Beperkte duur” die op het einde van hun statuut Defensie moeten verlaten.
Voor de overgang van militairen naar dit korps in 2017 worden 150 plaatsen niveau D (vrijwilliger bij Defensie) voorzien.

openbare diensten

IK WAS WAT ANDEREN NIET WILDEN ZIJN

**IK GING WAAR ANDEREN BANG WAREN TE GAAN,
EN DEED WAT ANDEREN NALIETEN OM TE DOEN.**

**IK VROEG NIKS AAN HEN DIE NIKS GAVEN,
EN ACCEPTEERDE GELATEN DE GEDACHTE AAN EEUWIGE EENZAAMHEID.**

**IK HEB HET GEZICHT VAN ELLENDE GEZIEN,
DE STEKENDE KOU VAN ANGST GEVOELD.**

**EN AF EN TOE DE ZOETE SMAAK GEPROEFD,
VAN EEN MOMENT VAN LIEFDE.
IK HEB GEHULD, GELEDEN,
EN OOK GEHOOPT.**

**MAAR BOVEN AL HEB IK MEEGEMAAKT,
WAT ANDEREN LIEVER VERGETEN.**

**MAAR IK ZAL TOCH ALTIJD KUNNEN ZEGGEN,
DAT IK TROTS BEN OP WAT IK WAS.**

..... EEN MILITAIR!

